

1. ÜLDSÄTTED

1.1 Mittetulundusühing Eesti Teatriliit (edaspidi Teatriliit) on kutselisi teatritegelasi nende liitude, ühenduste ja osakondade kaudu ühendav iseseisev keskorganisatsioon.

1.2 Ühingu ametlik nimetus on Mittetulundusühing EESTI TEATRILIIT ning ühingu asukoht on Eesti Vabariik Tallinn 10111 Uus tn 5.

1.3 Teatriliidu inglisekeelne nimetus on ESTONIAN THEATRE UNION.

1.4 Eesti Teatriliit on ENSV Teatriühingu (asutatud 1945) õigusjärglane ja ta on asutatud 1987. aastal.

1.5 Teatriliidu õiguslik vorm on ametiühing.

2. TEGEVUSE EESMÄRK

2.1 Teatriliidu eesmärgiks on Eesti teatrikultuuri hoidmine, säilitamine, selle tähtsuse propageerimine, teatrierialade ja oma liikmete loometegevuse edendamine, nende töö-, teenistus-, kutsealaste, majanduslike ning sotsiaalsete õiguste ja huvide kaitsmine.

2.2 Eesmärgi saavutamiseks Teatriliit:

1) on sotsiaaldialoogi partneriks tööandjatele, nende ühendustele, kohalikele omavalitsustele, nende asutustele ja ühendustele ning Vabariigi Valitsusele, tema asutustele ja ministeeriumidele;

2) osaleb kultuuripoliitika kujundamisel ja teostamisel;

3) peab üleriigilisel tasandil läbirääkimisi ja sõlmib kollektiivlepinguid töötingimusi ja töötasustamist ja töösuhteid puudutavates küsimustes ning teistes kutsealastes, väljaõppe, täiend- ja ümberõppe, majanduslikes ning ühiskondlikes ja kultuuripoliitilistes küsimustes;

4) esindab ja kaitseb oma liikmete huve ja õigusi töövaidlusorganeis, riigi- ja omavalitsusasutustes, nende ühendustes ja teistes institutsioonides;

- 5) esindab Eesti teatritegelasi suhtluses samalaadsete ühendorganisatsioonidega Eestis ja teistes riikides;
- 6) jälgib tööandjate, riigiasutuste, kohalike omavalitsuste ja nende ühenduste poolt tööseaduste, kollektiiv- ja töölepingute ning ametiühinguga sõlmitud muude lepingute täitmist;
- 7) vahendab ja koordineerib liikmete vahelist koostööd ning on vajadusel lepitaja lepingute sõlmimisel, erimeelsuste lahendamisel erialaliitude, ühenduste ja teatritöötajate organisatsioonide vahel;
- 8) nõustab ja aitab kaasa probleemide lahendamisel oma liikmete teatrilasest tegevusest tulenevate varaliste ja mittevaraliste õiguste kaitsel Eesti Autoriõiguse seaduse mõistes esitaja ja autoriõiguste teemal;
- 9) kaitseb oma liikmete töö- ja kutsealaseid õigusi, eelkõige õigust pidada kollektiivseid läbirääkimisi töö-, kutse-, palga- ja teiste tingimuste üle;
- 10) jälgib teatrikunsti põhiliste kutsealade olukorda ja kaitseb kutseliste teatritegelaste positsioone tööturul; aitab kaasa teatrihariduse täiustamisele ja kindlustamisele;
- 11) hoidub kahjustamast ühe oma liikme huve teise kasuks.

2.3 Teatriliidul on õigus:

- 1) saada riigiasutustelt, kohalikelt omavalitsustelt ja tööandjatelt teavet seaduste ning kollektiiv- ja muude oma tegevusi puudutavate lepingute täitmise kohta;
- 2) viia läbi uuringuid, mis puudutavad seadusandlust, ühiskonda ja selle arengut oma liikmete vajaduste ja huvide väljaselgitamiseks ning oma tegevuse põhisuundade väljatöötamiseks;
- 3) teha koostööd seadusandliku initsiatiivi õigust omavate institutsioonidega;
- 4) abistada oma liikmeid nende põhikirjaliste ülesannete täitmisel andes õigusosalast nõu ning metoodilist abi, vajaduse korral eksperthinnanguid oma töö- ja kutsealastes ning sellest tulenevates õigusküsimustes;
- 5) korraldada kutsealast väljaõpet ja täiendõpet ning koolitust kursuste, seminaride ja muudes vormides;
- 6) teha koostööd ja aidata tööandjat töötajate kutseoskuste ja kvalifikatsiooni tõstmisel;
- 7) kaitsta oma liikmete huve, kõigi legaalsete vahenditega;

- 8) kontrollida riiklikult kehtestatud ja kollektiivselt kokkulepitud palga- ja töötingimuste rakendumist teatrites ja teistes etendusasutustes;
- 9) teostada oma liikmete poolt delegeeritud varalisi õigusi nende kollektiivse esindamise kaudu;
- 10) korraldada teatripreemiate väljaandmist. Viia läbi teatrifestivale, seminare, konverentse ning teisi samalaadseid teatrikunsti populariseerivaid, vahendavaid ja analüüsivaid üritusi;
- 11) arendada kirjastustegevust, kirjastada teatriraamatuid, välja anda ühistegevuseks vajalikke infomaterjale;
- 12) korraldada sotsiaal- ja tervisetootuse andmist;
- 13) asutada ja hooldada puhke- ja vanadekodusid;
- 14) hooldada surnuaedu;
- 15) omada tegevuseks vajalikku vara, vallata, kasutada ja käsutada seda oma eesmärkide saavutamiseks kooskõlas põhikirjaga.

3. LIIKMEKS VASTUVÕTMISE JA VÄLJAASTUMISE NING VÄLJAARVAMISE KORD JA TINGIMUSED

3.1 Teatriliidu liikmeks võivad olla juriidilised ja füüsilised isikud Teatriliidu erialaliitude ja ühenduste ning etendusasutuste või nende osakondade kaudu ja isikud, kes tunnustavad Teatriliidu põhikirja.

3.2 Teatriliidu liikmeks astumiseks esitatakse Teatriliidu juhatusele kirjalik avaldus. Soovi astuda Teatriliitu võib loomingu- ja tehniline töötaja esitada ka koos erialaliitu astumisega. Sellisel juhul võib avalduse edastada Teatriliidule ka erialaliit.

3.3 Teatriliidu liikmeks vastuvõtmise otsustab juhatus lihthäälteenamusega esimesel juhatuse koosolekul taotlejalt avalduse saamisest arvates.

3.4 Liikmete õigused ja kohustused:

3.4.1 Teatriliidu liikmetel on muude seaduste ja põhikirjas ettenähtud õiguste kõrval õigus:

- 1) saada tasuta konsultatsiooni töö- ja sotsiaalõiguse küsimustes;

- 2) võtta osa Teatriliidu tegevusest ja tema poolt korraldatavatest üritustest ja koolitustest;
- 3) saada informatsiooni Teatriliidu tööst, vastuvõetud otsustest ja tegevuskavast;
- 4) valida ja olla valitud Teatriliidu juht- ja tööorganitesse ning osaleda muul viisil Teatriliidu tegevuses;
- 5) esitada Teatriliidu mistahes organile arvamusi ja ettepanekuid ning pärida neilt aru;
- 6) võtta osa otsustamisest Teatriliidu ühisvarade kasutamise ja käsutamise üle;
- 7) kasutada teisi käesolevast põhikirjast ja seadustest tulenevaid õigusi.

3.4.2 Teatriliidu liige on kohustatud:

- 1) täitma Teatriliidu põhikirja;
- 2) osalema Teatriliidu tegevuses ning täitma talle peakoosoleku, volikogu või juhatuse otsusega pandud kohustusi;
- 3) õigeaegselt informeerima Teatriliitu küsimustest, ettepanekutest, lepingutest ja avaldustest, mis võivad omada tähtsust Teatriliidule või teistele tema liikmetele;
- 4) täitma Teatriliidu juhtorganite otsuseid olles solidaarne Teatriliidu liikmete õiglaste nõudmistega;
- 5) teatama kollektiivlepingute sõlmimisest ja muutmisest ning Teatriliidu nõudmisel nende täitmisest;
- 6) tasuma liikmemaksu volikogu poolt määratud korras ja määras;
- 7) rakendama igapäevatoos demokraatia ja avatuse põhimõtet;
- 8) järgima kutse-eetika nõudeid.

3.5 Teatriliidust väljaastumiseks esitab liige juhatusele kirjaliku avalduse.

Teatriliidu juhatus kustutab pärast 1-kuulise etteteatamistähtaja möödumist väljaastumisavalduse esitanud liikme Teatriliidu liikmete nimekirjast, tehes enne kindlaks väljaastunud liikme ja Teatriliidu vastastikused varalised õigused ja kohustused. Liikmemaksu võlgnevuse korral kohustub liige selle enne Liidust väljaastumist tasuma.

3.6 Teatriliidu liikme võib Teatriliidust välja arvata juhatuse otsusega, kui ta:

- 1) kahjustab oma tegevusega Teatriliidu nime või mainet;

2) on jättnud täitmata põhikirjast tuleneva või Teatriliidu organite otsustest tuleneva talle pandud kohustuse;

3) ei ole tasunud Teatriliidu liikmemaksu aasta jooksul ega taotlenud tasumistähtaaja pikendamist.

3.7 Liikmel, kelle väljaarvamise küsimust arutatakse, on õigus osaleda juhatuse koosolekul ja esineda oma seisukohaga antud asjas.

3.8 Juhatuse otsus liidust väljaarvamise kohta tehakse liikmele teatavaks viivitamatult.

3.9 Teatriliidust väljaarvatud liige võib esitada väljaarvamisotsuse peale kaebuse Teatriliidu volikogu koosolekule ühe kuu jooksul väljaarvamisotsuse saamisest.

3.10 Teatriliit ei sekku oma liikmete tegevusse, kui see ei kahjusta Teatriliidu tegevust ja huve.

4. LIIDUD, ÜHENDUSED JA OSAKONNAD

4.1 Teatriliitu võivad kuuluda ühe eriala kutseliste teatritegelaste vabatahtlikud ühingud – liidud ja ühendused, mis võivad olla juriidilised isikud.

4.2 Osakonnad on erinevate erialade teatritöötajate vabatahtlikud ühingud, mille eesmärgiks on oma liikmete töö-, ameti- ja kutsealaste, majanduslike ja sotsiaalsete õiguste ja huvide esindamine ja kaitsmine konkreetses etendusasutuses. Osakond ei ole juriidiline isik.

4.2.1 Osakonna võivad moodustada vähemalt 5 etendusasutuses töötavat teatriliidu liiget. Igas etendusasutuses võib olla mitu erinevate erialade töötajate ühingat/osakonda, kes moodustavad Teatriliidu konkreetse etendusasutuse osakonna.

4.2.2 Erinevate erialade teatritöötajatest osakonna moodustamisest ühe etendusasutuse sees ja selle juhataja või usaldusisiku valimisest teavitab viimane sellest hiljemalt 1 kuu jooksul kirjalikult etendusasutuse juhtkonda.

4.2.3 Kui ühe etendusasutuse sees on asutatud mitu erinevate erialade töötajate ühingat/osakonda, võivad nad moodustada usaldusisikute kogu. Mitme usaldusisiku valimise korral võivad nad valida usaldusisikute hulgast peausaldusisiku. Valimistest tuleb 1 kuu jooksul teavitada nii etendusasutuse juhtkonda kui Teatriliidu juhatust.

4.2.4 Teatriliidu konkreetse etendusasutuse osakond peab valitud (pea)usaldusisiku juhtimisel oma etendusasutuse juhtkonnaga läbirääkimisi ja sõlmib kollektiivlepinguid töösuhteid, töö tasustamist ja töötingimusi puudutavates küsimustes.

5. TEATRILIIDU JUHTIMINE

5.1 Peakosolek

Teatriliidu kõrgeimaks organiks on peakosolek, mis on üldkosolek Mittetulundusühingute seaduse § 18 ja Ametiühingute seaduse § 9 mõttes.

5.1.1 Peakosolek tuleb kokku vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui kord 4 aasta jooksul.

5.1.2 Erakorraline peakosolek kutsutakse kokku, kui seda nõuab kirjalikult ja põhjust ära näidates 1/10 Teatriliidu liikmetest, revisjonikomisjon või muudel juhtudel, kui Teatriliidu huvid seda nõuavad.

5.1.3 Peakosoleku pädevusse kuulub:

- 1) põhikirja ja/või eesmärgi muutmine;
- 2) volikogu koosseisu kinnitamine;
- 3) revisjonikomisjoni valimine ning revisjonikomisjoni aruande kinnitamine;
- 4) Teatriliidu esimehe, kes on juhatuse esimees, valimine lihthäälteenamuseel;
- 5) Teatriliidu esimehe ettepanekul, lihthäälteenamusega, 7–13 liikmelise juhatuse valimine;
- 6) otsustamine Teatriliidu ühinemise, jagunemise ja tegevuse lõpetamise üle;
- 7) muude küsimuste otsustamine, mida ei ole seaduse või põhikirjaga antud teiste organite pädevusse.

5.1.4 Peakosoleku kutsub kokku juhatus.

5.1.5 Peakosoleku aeg, koht ja päevakord teatatakse Teatriliidu liikmetele 1 kuu enne selle toimumist.

5.1.6 Peakosoleku delegaadid valitakse Teatriliidu liikmete poolt. Igal delegaadil on üks hääl.

5.1.7 Peakosoleku delegaatide esindusnorm on vähemalt 1 delegaat 8 liikme kohta igast liidust ja ühendusest. Lisaks 5 delegaati igast liidust, ühendusest ja Teatriliidu konkreetse etendusasutuse osakonnast ning kõik Teatriliidu volikogu, juhatuse ja revisjonikomisjoni liikmed.

5.1.8 Peakosolek on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt 50% +1 selle delegaatidest ning seadus ei näe ette suurema häälteenamuse nõuet.

5.1.9 Peakosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt on üle poole koosolekul osalenud delegaatidest ning seadus ei näe ette suurema häälteenamuse nõuet.

5.1.10 Kui peakosolekule ei ilmunud nõutav arv delegaate, tuleb peakosolek uuesti kokku kutsuda sama päevakorraga ühe kuu jooksul. Teistkordselt kokku kutsutud peakosolek on otsustusvõimeline sõltumata kokkutulnud delegaatide arvust.

5.1.11 Põhikirja muutmiseks on vajalik 2/3 ja põhikirjas oleva eesmärgi muutmiseks 9/10 koosolekul osalenud delegaatide nõusolek.

5.1.12 Juhatuse liige ei saa peakosolekul osa võtta hääletusest juhatuse tegevusele hinnangu andmisel ja hinnangu andmisel tegevusele, mille eest ta ise on vastutav.

5.1.13 Revisjonikomisjoni liige ei saa peakosolekul osa võtta revisjonikomisjoni aruande kinnitamise hääletusest ja hinnangu andmisest tegevusele, mille eest ta ise on vastutav.

5.1.14 Juhatusel on õigus algatada ja Teatriliidu liikmetel on õigus otsuseid vastu võtta ka peakosolekut kokku kutsumata, sh kirjalikult/elektroniliselt, vastavalt MTÜS §-le 22¹. Sealjuures kohalduvad kõik põhikirja punktides 5.1.8–5.1.13 sätestatud nõuded.

5.2 Volikogu

5.2.1 Volikogu juhib Teatriliidu tööd peakosolekute vahelisel ajal.

5.2.2 Volikogu moodustatakse peakosolekul liitude, ühenduste ja Teatriliidu konkreetse etendusasutuse osakondade poolt esitatud kandidaatidest.

5.2.3 Volikogusse kuulub üks esindaja igast liidust, ühendusest ja Teatriliidu konkreetse etendusasutuse osakonnast.

5.2.4 Volikogu liikmele on õigus määrata asendusliige.

5.2.5 Volikogu liikme valimisel juhatuse koosseisu asendub ta volikogu koosseisus vastavalt põhikirja punktile 5.2.4.

5.2.6 Volikogu koosolek kutsutakse kokku vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui 2 korda aastas.

5.2.7 Volikogu koosolek on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt 50 % +1 volikogu liiget.

5.2.8 Volikogu võib otsuseid vastu võtta ka koosolekut kokku kutsumata, kirjalikus vormis, sh elektrooniliselt, analoogselt peakoosolekuga.

5.2.9 Volikogu pädevuses on:

- 1) Teatriliidu esimehe ettepanekul, lihthäälteenamusega, 7–13 liikmelise juhatuse valimine;
- 2) Teatriliidu majandusaasta aruande kinnitamine;
- 3) Teatriliidule kuuluvate kinnisasjade ja registrisse kantavate vallasasjade võõrandamise ja asjaõigusega koormamise otsustamine ja tingimuste määramine nimetatud tehinguteks;
- 4) juhatuse või muu organi liikmega tehingu tegemise või tema vastu nõude esitamise otsustamine ja selles tehingus või nõudes Teatriliidu esindaja määramine;
- 5) Teatriliidu tegevuse kontrollimine ja suunamine vastavalt Teatriliidu eesmärkidele;
- 6) muude küsimuste otsustamine, mis ei ole seaduse või põhikirjaga antud teiste organite pädevusse;
- 7) Teatriliidu esimehe kohusetäitja määramine, juhul, kui Teatriliidu esimees ei saa oma volitusi täita.

5.3 Juhatus

5.3.1 Teatriliidu igapäevast tegevust juhib ja Teatriliitu esindab 7–13 liikmeline juhatus, kelle hulka kuulub juhatuse esimehena Teatriliidu esimees.

5.3.2 Juhatus liikmete volitused kehtivad 4 aastat või kuni järgmise peakoosoleku toimumiseni ja uue volikogu valimiseni.

5.3.3 Juhatus pädevus:

1) esindab Teatriliitu kõigis õigustoiminguis. Teatriliidu nimel teostatavate tehingute tegemiseks, mille suurus ületab 100 000 eurot, on vajalik volikogu eelnev nõusolek;

2) kutsub kokku Teatriliidu volikogu, esitab peakoosolekule ning volikogu koosolekutele arutataivate küsimuste materjalid, ning kindlustab vastuvõetud otsuste täitmise;

3) koostab Teatriliidu tegevuskava;

4) kasutab ja käsutab Teatriliidu vara vastavalt seaduse, käesoleva põhikirja ja peakoosoleku otsustest tulenevatele nõuetele;

5) lahendab oma koosolekutel põhikirjast tulenevaid küsimusi.

5.3.4 Juhatus on otsustusvõimeline, kui selle koosolekul osaleb vähemalt 50% +1 juhatuse liiget.

5.3.5 Juhatus otsuste vastuvõtmiseks on vajalik 2/3 koosolekul osalenute häälteenamus.

5.3.6 Juhatus võib otsuseid vastu võtta kirjalikus vormis, koosolekut kokku kutsumata, sh elektrooniliselt, kui sellega nõustub vähemalt 50% +1 juhatuse liiget. Otsus on vastu võetud, kui selle poolt on vähemalt 2/3 koosolekul osalenutest.

5.4 Teatriliidu esimees

5.4.1 Teatriliidu esimehe pädevus:

1) juhib põhikirja, volikogu ja peakoosoleku otsuste alusel Teatriliidu tööd ning valmistab ette ja juhatab Teatriliidu juhatuse ja volikogu koosolekuid;

2) esindab Teatriliitu suhtluses erinevate organisatsioonide esindajatega Eestis ja teistes riikides;

3) sõlmib ja lõpetab Teatriliidu palgaliste töötajatega töölepinguid;

3) annab oma tööst aru Teatriliidu volikogule ja peakoosolekule;

5.4.2 Tehingute teostamisel esindab Teatriliitu esimees üksi või kaks teist juhatuse liiget koos.

5.5 Revisjonikomisjon

5.5.1 Revisjonikomisjon valitakse peakoosoleku poolt 3 kuni 5-liikmelisena.

5.5.2 Revisjonikomisjon valib oma koosseisust esimehe, vajadusel moodustab alakomisjone.

5.5.3 Revisjonikomisjon:

- 1) kontrollib juhatuse töö vastavust seadustele ja Teatriliidu põhikirjale;
- 2) võib tutvuda kõigi Teatriliidu asjaajamist ja finantsmajanduslikku tegevust kajastavate dokumentidega;
- 3) võib teha avastatud puuduste kõrvaldamiseks ettekirjutusi juhatusele;
- 4) on kord aastas aruandekohustuslik volikogu ees, ning peakoosoleku ees viimase toimumisel.

5.5.4 Revisjonikomisjoni volituste aeg on 4 aastat ja need kestavad juhatuse volituste ajal. Juhatuse volituste lõppemisel lõpevad ka revisjonikomisjoni volitused.

5.5.5 Juhatuse ega volikogu liikmed ei või kuuluda revisjonikomisjoni.

6. VARA JA FINANTSMAJANDUSLIK TEGEVUS

6.1 Teatriliidu vara ja rahalised vahendid moodustuvad liikmemaksudest, laekumistest, sponsoritelt, annetustest ning põhikirjalise tegevusega seotud tuludest.

6.2 Teatriliidu rahalisi vahendeid kasutatakse tema põhikirjaliseks tegevuseks, liikmete vajadusteks, juhtorganite tegevuse finantseerimiseks ning muuks otstarbeks vastavalt kinnitatud eelarvele.

6.3 Teatriliit võib asutada heategevuslikke ja muid fonde oma liikmete toetamiseks.

6.4 Teatriliit ei vastuta oma liikmete rahaliste ja varaliste kohustuste ja tehingute eest.

6.5 Teatriliit hoiab raha enda poolt valitud pankades.

6.6 Teatriliidul on õigus moodustada äriühinguid ja saada dividende.

7. ÜHINEMISE, JAGUNEMISE JA TEGEVUSE LÕPETAMISE ALUSED JA KORD

7.1 Teatriliidu ühinemine, jagunemine või tegevuse lõpetamine toimub peakoosoleku otsuse alusel.

7.2 Teatriliidu ühinemise või jagunemise otsuses nimetatakse Teatriliidu õigusjärglane(sed), kellele lähevad üle Teatriliidu õigused ja kohustused ning tehakse vastavad muudatused põhikirjas.

7.3 Ühinemise või jagunemise käigus uue liidu (ühingu) tekkimist ei loeta liidu (ühingu) asutamiseks. Teatriliidu tegevuse lõpetamise otsuse vastuvõtmisel valitakse peakoosolekul likvideerimiskomisjon ja määratakse Teatriliidu peakoosoleku või selleks volitusi omava volikogu viimase koosoleku toimumisaeg.

7.4 Likvideerimiskomisjoni valimisel määratakse komisjoni volituste tähtaeg.

7.5 Likvideerimiskomisjon:

- 1) avaldab Teatriliidu tegevuse lõpetamise teate ajakirjanduses;
- 2) lõpetab Teatriliidu toimingud;
- 3) kutsub välja võlausaldajad ja rahuldab nende rahalised nõuded;
- 4) jagab nõuete rahuldamisest ülejäänud vara Teatriliidu liikmete vahel vastavalt peakoosoleku otsusele.

7.6 Likvideerijad võivad teha ainult neid tehinguid, mis on vajalikud Teatriliidu likvideerimiseks.

7.7 Likvideerimiskulud kaetakse Teatriliidu vara arvelt.

7.8 Likvideerimiskomisjoni otsus vormistatakse lõppaktiga.

Põhikiri on vastu võetud Teatriliidu peakoosolekul 5. mail 2025.